PÄÄTÖKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2017/1565,

annettu 13 päivänä syyskuuta 2017,

makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Moldovan tasavallalle

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 212 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([1]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin, jäljempänä 'unioni', ja Moldovan tasavallan suhteet kehittyvät edelleen osana Euroopan naapuruuspolitiikkaa, jäljempänä 'ENP', ja itäistä kumppanuutta. Moldovan tasavalta liittyi itäisen kumppanuuden ohjelmaan vuonna 2009, minkä jälkeen käynnistettiin neuvottelut unionin ja Moldovan tasavallan välisestä assosiaatiosopimuksesta. Tämä sopimus ([2]), jäljempänä 'assosiaatiosopimus', jolla valmistellaan pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen asteittaista toteuttamista, allekirjoitettiin 27 päivänä kesäkuuta 2014, ja se tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2016.

(2) Moldovan tasavallan talous on kärsinyt huomattavasti poliittisesta epävakaudesta, joka maassa vallitsi marraskuussa 2014 järjestettyjen vaalien ja tammikuun 2016 välisenä aikana, samoin kuin pankkisektorin petosskandaalista, talouden heikosta toimeliaisuudesta alueella sekä Venäjän asettamista tuontikielloista. Tilanne oli osasyynä taantuman kehittymiseen sekä pahensi kasvavaa kauppavajetta ja merkittävää valuuttavarannon supistumista viime vuonna.

(3) Vuoden 2016 alussa maahan nimettiin uusi hallitus sekä Moldovan keskuspankille uusi pääjohtaja. Viranomaiset ovat muutenkin sitoutuneet aiempaa päättäväisemmin tarvittavien poliittisten uudistusten toteuttamiseen sekä maan hallinnon haasteiden ratkaisemiseen finanssisektorilla ja julkisen varainhoidon alalla.

(4) Uudistusten tueksi unioni ja Moldovan tasavalta sopivat ulkoasiainneuvoston 15 päivänä helmikuuta 2016 antamien päätelmien mukaisesti etenemissuunnitelmasta, jossa esitetään keskeiset uudistukset. Moldovan tasavalta on edistynyt huomattavasti etenemissuunnitelman täytäntöönpanossa.

(5) Poliittisessa siirtymäprosessissa ja vaikeissa taloudellisissa oloissa Moldovan tasavallan viranomaiset ja Kansainvälinen valuuttarahasto, jäljempänä 'IMF', sopivat heinäkuussa 2016 178,7 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruisesta kolmivuotisesta laajennetusta luotto- ja rahoitusjärjestelystä. IMF:n johtokunta hyväksyi mainitun järjestelyn 7 päivänä marraskuuta 2016. IMF:n ohjelman mukaisesti Moldovan tasavallan viranomaisten edellytetään saavan aikaan nopeita parannuksia finanssisektorin ohjaus-, hallinta- ja valvontajärjestelmässä, lujittavan makrotalouden vakauden ja rahoitusvakauden turvaavia politiikkoja sekä edistävän kestävää ja osallistavaa kasvua.

(6) Heikkenevän taloustilanteen ja heikkenevien talousnäkymien vuoksi Moldovan tasavalta pyysi unionilta täydentävää makrotaloudellista rahoitusapua elokuussa 2015 ja toisti pyyntönsä maaliskuussa 2016.

([1]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 4. heinäkuuta 2017 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 17. heinäkuuta 2017.

([2]) Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välinen assosiaatiosopimus (EUVL L 260, 30.8.2014, s. 4).

(7) Moldovan tasavallan alustava osuus Euroopan naapuruusvälineen määrärahoista on 610–746 miljoonaa euroa, johon sisältyy myös budjettituki ja tekninen apu. Unionin budjettituen maksaminen kuitenkin keskeytettiin vuoden 2015 alussa, ja tuen jatkamisen ehdoksi asetettiin IMF:n uuden ohjelman hyväksyminen sekä kaikkien budjettituen ehtojen täyttyminen.

(8) Koska Moldovan tasavalta kuuluu ENP:n piiriin, olisi katsottava, että sille voidaan myöntää unionin makrotaloudellista rahoitusapua.

(9) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun olisi oltava poikkeuksellinen rahoitusväline, jolla myönnetään sitomatonta ja kohdentamatonta maksutasetukea avunsaajan välittömiin ulkoisen rahoituksen tarpeisiin. Sillä olisi tuettava sellaisen toimenpideohjelman täytäntöönpanoa, joka sisältää tiukkoja ja välittömiä sopeuttamis- ja rakenneuudistustoimia maksutasetilanteen parantamiseksi lyhyellä aikavälillä.

(10) Moldovan tasavallan maksutaseessa on IMF:n ja muiden monenvälisten laitosten käyttöön asettamien varojen jälkeen edelleen huomattava ulkoinen rahoitusvaje, joten Moldovan tasavallalle annettavaa unionin makrotaloudellista rahoitusapua pidetään tämänhetkisissä poikkeusolosuhteissa tarkoituksenmukaisena vastauksena Moldovan tasavallan pyyntöön saada tukea talouden vakauttamiseen yhdessä IMF:n ohjelman kanssa. Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla on tarkoitus tukea Moldovan tasavallan talouden vakauttamista ja rakenneuudistusohjelmaa ja täydentää IMF:n rahoitusjärjestelyn puitteissa käytettävissä olevia varoja.

(11) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi pyrittävä tukemaan Moldovan tasavallan ulkoisen rahoitusaseman kestävyyden palauttamista ja siten parantamaan maan poliittista ja makrotaloudellista vakautta sekä lujittamaan talouden ja finanssialan ohjausta ja hallintaa muun muassa pankkisektorin petoksia koskevan perinpohjaisen ja tulossuuntautuneen tutkimuksen, energiavarojen hyvän hallinnon ja oikeuslaitoksen poliittisen riippumattomuuden avulla.

(12) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun ohella on tarkoitus käynnistää budjettitukimaksut Euroopan naapuruusvälineestä.

(13) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun määrä vahvistetaan Moldovan tasavallan jäljellä olevien ulkoisten rahoitustarpeiden määrällisen kokonaisarvioinnin perusteella ottaen huomioon maan kyky huolehtia rahoituksestaan omin varoin ja erityisesti sen käytössä olevat kansainväliset valuuttavarannot. Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi täydennettävä IMF:n ja Maailmanpankin ohjelmia ja rahoitusta. Rahoitusavun määrää vahvistettaessa otetaan huomioon myös monenvälisiltä avunantajilta odotettavissa olevat rahoitusosuudet ja tarve varmistaa oikeudenmukainen taakanjako unionin ja muiden avunantajien välillä sekä unionin muiden ulkoisten rahoitusvälineiden aiempi käyttäminen Moldovan tasavallassa ja unionin kaikkien toimenpiteiden tuottama lisäarvo.

(14) Kun otetaan huomioon Moldovan tasavallan jäljellä olevat ulkoiset rahoitustarpeet, sen taloudellisen kehityksen taso mitattuna henkeä kohti laskettujen tulojen ja köyhyysasteen perusteella, sen kyky huolehtia rahoituksestaan omin varoin ja erityisesti sen käytössä olevat kansainväliset valuuttavarannot sekä sen takaisinmaksukyky, joka arvioidaan velanhoidon kestävyysanalyysin perusteella, osa rahoitusavusta olisi myönnettävä avustuksina.

(15) Komission olisi varmistettava, että unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on oikeudellisesti ja sisällöltään sopusoinnussa ulkoisen toiminnan eri alojen keskeisten periaatteiden ja tavoitteiden, näillä aloilla toteutettujen toimenpiteiden sekä muiden asiaankuuluvien unionin politiikkojen kanssa.

(16) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava unionin Moldovan tasavaltaan soveltamaa ulkopolitiikkaa. Komission yksiköiden ja Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi työskenneltävä tiiviisti yhdessä koko makrotaloudellisen rahoitusaputoimen keston ajan unionin ulkopolitiikan yhteensovittamiseksi ja sen johdonmukaisuuden varmistamiseksi.

(17) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava Moldovan tasavallan sitoutumista arvoihin, jotka ovat yhteisiä unionin kanssa, mukaan lukien demokratia, oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa, vastuullinen, avoin ja ansioiden perusteella valittu virkamieskunta, riippumaton oikeuslaitos, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, tiedotusvälineiden vapaus, riippumattomuus ja moniarvoisuus, kestävä kehitys ja köyhyyden vähentäminen, sekä sen sitoutumista avoimen, sääntöihin perustuvan ja oikeudenmukaisen kaupan periaatteisiin.

(18) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisen ja kunkin kolmen erän maksamisen ennakkoedellytyksenä olisi oltava, että Moldovan tasavalta noudattaa tehokkaita demokraattisia mekanismeja, kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää, ja oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen. Lisäksi unionin makrotaloudellisen rahoitusavun erityistavoitteina olisi oltava julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuuden, läpinäkyvyyden ja vastuullisuuden lisääminen, korruption ja rahanpesun tehokkaan torjunnan varmistaminen, finanssi- ja pankkisektorin ohjauksen, hallinnan ja valvonnan tehostaminen Moldovan tasavallassa, energia-alan ohjauksen ja hallinnan parantaminen ja sellaisten rakenneuudistusten edistäminen, joilla pyritään tukemaan kestävää ja osallistavaa kasvua, työpaikkojen luomista, hyvää yritysilmastoa ja julkisen talouden vakauttamista. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun Moldovan tasavallalle olisi myös sisällettävä toimenpiteitä assosiaatiosopimuksen sekä pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen täytäntöönpanon tukemiseksi. Sen varmistamiseksi, että erityistavoitteita voidaan arvioida asianmukaisesti, ne täytyy asettaa todennettavissa ja mitattavissa olevalla tavalla. Komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi säännöllisesti seurattava sekä ennakkoedellytyksen täyttymistä että näiden tavoitteiden saavuttamista. Jos ennakkoedellytys ei täyty ja tavoitteita ei saavuteta tai jos assosiaatiosopimuksen tavoitteet ja periaatteet jätetään yleisesti huomiotta, komission olisi keskeytettävä tilapäisesti tai peruutettava unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksaminen.

(19) Sen varmistamiseksi, että unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvät unionin taloudelliset edut suojataan tehokkaasti, Moldovan tasavallan olisi pantava täytäntöön asianmukaisia toimenpiteitä, jotka liittyvät petosten, korruption ja muiden mahdollisten rahoitusapuun liittyvien väärinkäytösten estämiseen ja torjumiseen. Moldovan tasavallan olisi annettava komissiolle säännöllisesti tietoja makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanosta siten, että kaikki tiedot ilmoitetaan ja unionin varainhoitosääntöjä noudatetaan tinkimättä. Lisäksi olisi säädettävä, että komissio huolehtii tarkastuksista ja Euroopan tilintarkastustuomioistuin tilintarkastuksista.

(20) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksaminen ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston valtuuksia (budjettivallan käyttäjinä).

(21) Avustuksina myönnettyjen makrotaloudellisen rahoitusavun määrien ja lainoina myönnettyjen makrotaloudellisen rahoitusavun edellyttämien määrärahojen määrien olisi oltava yhdenmukaisia monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistettujen talousarviomäärärahojen kanssa.

(22) Komission olisi hallinnoitava unionin makrotaloudellista rahoitusapua. Sen varmistamiseksi, että Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat seurata tämän päätöksen täytäntöönpanoa, komission olisi annettava niille säännöllisesti tietoja rahoitusavun täytäntöönpanosta ja toimitettava niille asiaan liittyvät asiakirjat.

(23) Jotta voidaan varmistaa tämän päätöksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ([1]) mukaisesti.

(24) Unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun olisi sovellettava ehtoja, jotka vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa. Tällaisia ehtoja olisi liitettävä kunkin kolmen erän maksamiseen. Yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi sekä tehokkuussyistä komissio olisi valtuutettava neuvottelemaan tällaisista ehdoista Moldovan tasavallan viranomaisten kanssa jäsenvaltioiden edustajista muodostuvan komitean valvonnassa asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti. Mainitun asetuksen mukaisesti neuvoa-antavaa menettelyä olisi sovellettava pääsääntöisesti kaikkiin muihin kuin asetuksessa säädettyihin tapauksiin. Kun otetaan huomioon yli 90 miljoonan euron suuruisen rahoitusavun mahdollisesti huomattava vaikutus, on asianmukaista käyttää tarkastelumenettelyä kyseisen raja-arvon ylittävien toimien osalta. Kun otetaan huomioon unionin Moldovan tasavallalle myöntämän makrotaloudellisen rahoitusavun määrä, yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymiseen ja avun vähentämiseen, keskeyttämiseen tai peruuttamiseen olisi sovellettava tarkastelumenettelyä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Unioni myöntää Moldovan tasavallalle makrotaloudellisena rahoitusapuna, jäljempänä 'unionin makrotaloudellinen rahoitusapu', enintään 100 miljoonaa euroa tukeakseen Moldovan tasavallan talouden vakauttamista ja sen huomattavaa

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

uudistusohjelmaa. Tästä enimmäismäärästä enintään 60 miljoonaa euroa myönnetään lainoina ja enintään 40 miljoonaa euroa avustuksina. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksaminen edellyttää, että Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät unionin talousarvion asiaankuuluvaksi vuodeksi. Rahoitusavulla katetaan osa IMF:n ohjelmassa määritetyistä Moldovan tasavallan maksutasetarpeista.

2. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun lainaosuuden rahoittamiseksi komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin puolesta pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta ja lainata ne edelleen Moldovan tasavallalle. Lainojen keskimääräinen takaisinmaksuaika saa olla enintään 15 vuotta.

3. Komissio hallinnoi unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksamista tavalla, joka on yhdenmukainen IMF:n ja Moldovan tasavallan välisten sopimusten tai yhteisymmärryspöytäkirjojen sekä ENP:n puitteissa sovitussa assosiaatiosopimuksessa ja pitkälle menevässä ja laaja-alaisessa vapaakauppasopimuksessa vahvistettujen talousuudistuksia koskevien keskeisten periaatteiden ja tavoitteiden kanssa.

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti tietoja unionin makrotaloudellisesta rahoitusavusta, myös sen maksamisesta, ja toimittaa kyseisille toimielimille asiaan liittyvät asiakirjat ajallaan.

4. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on saatavilla kahden ja puolen vuoden ajan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulon jälkeisestä ensimmäisestä päivästä alkaen.

5. Jos Moldovan tasavallan rahoitustarpeet vähenevät alkuperäisiin ennusteisiin nähden olennaisesti unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksukaudella, komissio vähentää avun määrää tai keskeyttää tai peruuttaa avun 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2 artikla

1. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun ennakkoedellytyksenä on, että Moldovan tasavalta noudattaa tehokkaita demokratian mekanismeja, kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää, ja oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen.

2. Komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto valvovat 1 kohdassa säädetyn ennakkoedellytyksen täyttymistä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun koko elinkaaren ajan.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan neuvoston päätöksen 2010/427/EU ([1]) mukaisesti.

3 artikla

1. Komissio sopii 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen Moldovan tasavallan viranomaisten kanssa unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun liitettävistä selkeästi määritellyistä talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevista ehdoista, joissa keskitytään rakenneuudistuksiin ja vakaaseen julkiseen talouteen; nämä ehdot vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa, jäljempänä 'yhteisymmärryspöytäkirja', johon sisältyy mainittujen ehtojen täyttämisen aikataulu. Yhteisymmärryspöytäkirjassa esitettyjen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen on oltava yhdenmukaisia 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen sopimusten tai yhteisymmärryspöytäkirjojen kanssa, mukaan lukien Moldovan tasavallan IMF:n tuella toteuttamat makrotalouden sopeutusohjelmat ja rakenneuudistusohjelmat.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla ehdoilla pyritään erityisesti parantamaan Moldovan tasavallan julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta muun muassa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun käytön osalta. Politiikkatoimenpiteitä suunniteltaessa on otettava asianmukaisesti huomioon myös edistyminen markkinoiden vastavuoroisessa avaamisessa, sääntöihin perustuvan ja oikeudenmukaisen kaupan kehitys ja muut unionin ulkopolitiikan painopisteet. Komissio seuraa säännöllisesti, miten näiden tavoitteiden saavuttamisessa edistytään.

3. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun yksityiskohtaiset rahoitusehdot vahvistetaan komission ja Moldovan tasavallan viranomaisten välillä tehtävissä lainasopimuksessa ja avustussopimuksessa.

([1]) Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

4. Komissio tarkistaa säännöllisin väliajoin, että 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät edelleen, mukaan lukien sen, onko Moldovan tasavallan talouspolitiikka unionin makrotaloudellisen rahoitusavun tavoitteiden mukaista. Tätä varten komissio sovittaa toimintansa tiiviisti yhteen IMF:n ja Maailmanpankin sekä tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa.

4 artikla

1. Komissio asettaa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun saataville kolmessa erässä, joihin kuhunkin kuuluu laina- ja avustusosuus, edellyttäen, että 3 kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät. Kunkin erän suuruus vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa.

2. Lainoina myönnetyn unionin makrotaloudellisen rahoitusavun määrät rahoitetaan tarvittaessa neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 ([1]) mukaisesti.

3. Komissio tekee päätöksen erien maksamisesta sen perusteella, täyttyvätkö kaikki seuraavat edellytykset:

a) 2 artiklassa säädetty ennakkoedellytys;

b) jatkuva tyydyttävä edistyminen sellaisen toimenpideohjelman täytäntöönpanossa, joka sisältää IMF:n muulla kuin ennaltavarautuvalla luottojärjestelyllä tukemia tiukkoja sopeuttamis- ja rakenneuudistustoimia; ja

c) yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittujen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen noudattaminen tyydyttävällä tavalla.

4. Toinen erä voidaan lähtökohtaisesti maksaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua ensimmäisen erän maksamisesta. Kolmas erä voidaan lähtökohtaisesti maksaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua toisen erän maksamisesta.

5. Jos 3 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty, komissio keskeyttää tilapäisesti tai peruuttaa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksamisen. Tällaisissa tapauksissa se ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle keskeyttämisen tai peruuttamisen syyt.

6. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu maksetaan Moldovan tasavallan keskuspankille. Ellei yhteisymmärryspöytäkirjassa toisin sovita ja edellyttäen, että siinä vahvistetaan jäljellä oleva julkisen talouden rahoitustarve, unionin varat voidaan siirtää Moldovan tasavallan valtiovarainministeriölle, joka on lopullinen avunsaaja.

5 artikla

1. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun lainaosuuteen liittyvät lainanotto- ja lainanantotoimet suoritetaan euromääräisinä ja käyttäen samaa arvopäivää, eikä niistä saa aiheutua unionille tilannetta, jossa anto- ja ottolainauksen maturiteetit poikkeavat toisistaan, eikä unionia saa asettaa alttiiksi valuuttakurssi- tai korkoriskeille tai muille kaupallisille riskeille.

2. Olosuhteiden salliessa ja jos Moldovan tasavalta sitä pyytää, komissio voi toteuttaa tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että lainaehtoihin sisällytetään aikaistettua takaisinmaksua koskeva lauseke ja että vastaava lauseke sisällytetään myös lainanottotoimien ehtoihin.

3. Jos olosuhteet sallivat edullisemman lainakoron ja jos Moldovan tasavalta sitä pyytää, komissio voi päättää jälleenrahoittaa kaikki alkuperäiset lainansa tai osan niistä tai se voi järjestellä rahoitusehdot uudelleen. Jälleenrahoitus- tai uudelleenjärjestelytoimet on toteutettava 1 ja 4 kohdan mukaisesti, eivätkä ne saa pidentää kyseisten lainojen maturiteettia tai kasvattaa jälleenrahoituksen tai uudelleenjärjestelyn ajankohtana jäljellä olevan pääoman määrää.

4. Moldovan tasavallan on maksettava kaikki kulut, joita unionille aiheutuu tämän päätöksen mukaisista lainanotto- ja lainanantotoimista.

5. Komissio tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen toimien etenemisestä.

([1]) Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 480/2009, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, takuurahaston perustamisesta ulkosuhteisiin liittyville hankkeille (EUVL L 145, 10.6.2009, s. 10).

6 artikla

1. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanossa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012 ([1]) ja komission delegoitua asetusta (EU) N:o 1268/2012 ([2]).

2. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu pannaan täytäntöön suoran hallinnoinnin avulla.

3. Moldovan tasavallan viranomaisten kanssa tehtävät lainasopimus ja avustussopimus sisältävät määräykset, joilla

a) varmistetaan, että Moldovan tasavalta tarkistaa säännöllisesti, että unionin talousarviosta myönnettyä rahoitusta on käytetty asianmukaisesti, toteuttaa tarkoituksenmukaiset toimenpiteet väärinkäytösten ja petosten estämiseksi ja ryhtyy tarvittaessa oikeudellisiin toimiin periäkseen takaisin mahdolliset tämän päätöksen nojalla myönnetyt väärin käytetyt varat;

b) varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojaaminen ja erityisesti määrätään erityistoimenpiteistä unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun kohdistuvien petosten, korruption ja muiden väärinkäytösten estämiseksi ja torjumiseksi neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 ([3]), neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 ([4]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ([5]) mukaisesti;

c) annetaan komissiolle, Euroopan petostentorjuntavirasto mukaan lukien, tai sen edustajille nimenomainen lupa suorittaa tarkastuksia, paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset mukaan lukien;

d) annetaan komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle nimenomainen lupa suorittaa tarkastuksia unionin makrotaloudellisen rahoitusavun saatavuusaikana ja sen jälkeen, mukaan lukien asiakirjatarkastukset ja paikan päällä tehtävät tarkastukset, kuten toiminnan arvioinnit;

e) varmistetaan, että unionilla on oikeus lainan aikaistettuun takaisinmaksuun ja/tai avustuksen täydelliseen takaisinmaksuun, jos on osoitettu, että Moldovan tasavalta on unionin makrotaloudellisen rahoitusavun hallinnoinnissa sekaantunut petokseen tai korruptioon tai mihin tahansa muuhun unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan laittomaan toimintaan.

4. Ennen unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanoa komissio selvittää toiminnan arvioinnin avulla, ovatko rahoitusavun kannalta merkitykselliset Moldovan tasavallan rahoitusjärjestelyt, hallintomenettelyt sekä sisäiset ja ulkoiset valvontamekanismit moitteettomia.

7 artikla

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

8 artikla

1. Komissio antaa vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän päätöksen täytäntöönpanosta edellisen vuoden aikana, täytäntöönpanoa koskeva arviointi mukaan lukien. Kertomuksessa on

a) tarkasteltava unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanossa tapahtunutta edistystä;

b) arvioitava Moldovan tasavallan taloustilannetta ja -näkymiä sekä edistymistä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen politiikkatoimenpiteiden toteuttamisessa;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

([2]) Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä (EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1).

([3]) Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

([4]) Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

c) osoitettava yhteys yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen talouspoliittisten ehtojen, Moldovan tasavallassa meneillään olevan talous- ja finanssipoliittisen kehityksen sekä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun erien maksamista koskevien komission päätösten välillä.

2. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kahden vuoden kuluttua 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun saatavuusajan päättymisestä jälkiarviointikertomuksen, jossa arvioidaan päätökseen saadun unionin makrotaloudellisen rahoitusavun tuloksia ja tehokkuutta ja sitä, missä määrin rahoitusapu on myötävaikuttanut sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

9 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Strasbourgissa 13 päivänä syyskuuta 2017.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
A. TAJANI	M. MAASIKAS

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen lausuma

Moldovan tasavallan vaalijärjestelmän muuttamiseen liittyvät aloitteet huomioon ottaen Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio korostavat, että makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisen ennakkoedellytyksenä on se, että avunsaajamaa noudattaa tehokkaita demokratian mekanismeja, kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää ja oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen. Komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto valvovat tämän ennakkoedellytyksen täyttymistä makrotaloudellisen rahoitusavun koko elinkaaren ajan kiinnittäen erityistä huomiota siihen, miten Moldovan tasavallan viranomaiset ottavat huomioon asiaankuuluvien kansainvälisten kumppanien (erityisesti Venetsian komission ja Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston) suositukset.